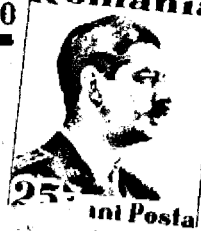

2. Biblioteca PAȚĂLUI CULTURAL
Arad

ROMANIA

REVISTĂ LITERARĂ
reportaj - satiră - umor
înregistrată Tribunalul Arad,
Secția III Nr. 22/1938

Director:
SIMION NICLEA

Redacția și Administrația
ARAD
Str. V. Babeș Nr. 10.
Telefon: 10-83

ABONAMENTE:

150 lei anual, 3 dolari pt. America
500 lei pt. întreprinderile mijlocii;
1000 lei anual pt. marile întreprinderi. Abonamentele se plătesc înainte.

În județul Arad se înființează o mare topitorie de cânepă — Spre industrializarea agriculturii —

Necesitățile interne și tendința activare progresivă a balanței comerciale în raporturile străinătate, au determinat, în ultimii ani, inițiative și acțiuni concrete să mărească numărul plantelor cultivate în țară. Din aceste motive au rezultat terenurile cultivate cu soia, iar în ultimul timp inițiativele de intensificarea activității plantelor oleaginoase și în special a floarei soarelui Ală. De aceste, programul agricol al guvernului prevede o vastă companie în favoarea intensificării culturii cânpeii și inului, cultura ce produce printr-o sinuozitate muncă, două materii la fel de prețioase: uleiul și fibrele.

Despre acțiunea de intensificare a culturilor de floarea soarelui județul nostru s'a vorbit în timpurile trecute, cu primul consfătuiri agricole la care a participat și d. Ștefan Tătăreanu.

Dar alături de cultivarea floarei soarelui, cultură făcută exclusiv în vederea semințelor, un grup de agricultori arădani, încadrându-se în programul guvernului, începuseră să studieze posibilitățile de a cultiva cânepa, care lângă semințe, produce și fibre, atât de necesare în industria țesăturilor.

Proiectul amintit a pornit dela fapte simple și fără legătură în aparență: urcarea prețurilor sacilor de iută dela 50 lei la 150 lei în decurs numai de un an și marea întindere a terenurilor din județul nostru care sunt inundate în fiecare primăvară, astfel că nu se pot folosi în agricultura tradițională.

Scumpirea iutei, care a atras după sine scumpirea sacilor, a pus problema înlocuirii ei prin cânepă, produs național, mai ieftin și mai trainic, prezentând și avantajul economiei de devize. În urmărire, s'a pus problema terenurilor favorabile pentru cultura cânpeii. Din experiența agricultorilor și din literatura existentă în materie, ușor s'a stabilit cele mai potrivite terenuri, cele inundabile și în special câmpul din regiunea de șes a județului nostru.

Lucrurile aceste odată stabilite, trecut la organizarea instala-

țiilor de prelucrare a cânpeii. Și primul lucru făcut, a fost achiziționarea locului necesar înființării topitoriei, găsit lângă moara din Nădab. Topitoria va avea o capacitate de 4-500 vagoane anual, ceia implică cultivarea cu cânepă alor aproape 1000 jugăre. Fibra produsă va însuma, după calculele făcute până acum, 65-70 vagoane. Valoarea acesteia se va putea stabili ușor, știind că țările beligerante cumpără fuiorul nepieptănat la prețul de 100 lei la kgr. Adăugând la aceasta, prețul obținut în schimbul seminței de cânepă, destinat industriei uleiurilor, va rezulta o sumă impresionantă, din care o mare parte va intra în buzunarul agricultorilor, producându-le un câștig în plus, fără multă muncă și fără a

sustrage agriculturii tradiționale nici un metru pătrat de teren.

Crearea industriei cânpeii în județul nostru în afară de importanța ce o prezintă pentru economia generală a țării, are și un deosebit interes local și național: ea este românească, va folosi brațe de muncă românești, va cumpăra cânepa de români, astfel că va duce, în mod firesc, la întărirea, din punct de vedere economic, a elementului românesc de pe graniță.

În afară de aceste, înființarea unei industrii noi, aici, de unde au fost transferate și s'au mutat atâtea întreprinderi și instituțiuni, este un semn de calm și de reconfortare pentru întreaga populație a județului.

Răfueți, glume, polemici & Co...

... Cânepa începe să se urce la un loc de mare cinste...
— Probabil vor fi reînființate spăzurătorile!

... Interesul pentru fotbal a scăzut foarte mult.
— S'au convins oamenii că e mai de valoare capul de cât picioarele?

... Întâmplător am ajuns în posesiunea unui carton lipărit pe care scrie:

„Invitare Jung Wizo are onoarea să vă invite dvs. la Serbarea mascată de purim cu dans care va avea loc în ziua de 3 Martie 1940 d. m. la ora 5 în sala mare a unei noi evreesc din Arad (Str. V. Goldiș 8). Intrarea numai cu invitație”.

... Dija au învățat românește? În să țelul maghiar al invitației a fost impecabil!

... Reacțiunea împotriva divorțurilor din toamnă s'a produs: deși am intrat în post, se anunță o serie de logodne și căsătorii, care fiecare este egală cu capitularea câte unui burlac îmbătrânit în rele.

— Oare n'o fi contribuit la treaba asta și impozitul pe celibatari?

... În fine ne-am convins: vine

primăvara!

... Că pe străzile Aradului au apărut toate cuconițele din județ, îmbrăcate în pene de lărnă, venite să-și cumpere allele, de vară!
— Bine-ați venit fetelor!

Definiții

Soacra = bătaura căsătoriei
Căsătoria = o neînțelegere ocrotită de lege.
Legea = gratiile închisorii care este societatea.
Inchisoare = singurul loc unde hoțul i se spune hoț.
Hoț = singurul „meseriaș” care nu plătește impozit pe venit.
Perceptor = o aliă soacră a contribuabilului.
Răsmărită.

La recruți

SERGENTUL. — Soldatul Nicolae, ce e o țevă de tun?
Soldatul. — Țeava de tun e o gaură lungă înfășurată în oțel!!!

O culme

— Vă adusei înapoi mașina de scris pe care am cumpărat o dela d-va. Apuse un mușteriu punând pe masă o mașină de scris.
— Mă rog, pentru care pricină ați adus-o înapoi?
— Face prea multe greșeli de ortografie!..

Gila Iuân Nojiță șicire

Apă mă fraților
am dat ge bal că
dără or pus amu
gila elșu porțile pă
biceri agică pă aș'a
carle nus însuraș
o or fost da lio fu-
jit nievasta cu aliu
o sor gispărșit ge le. Io am gângit
căi glumă tătă traba asta numa
am văzut io că nul baș așe când
o vint la minte argentu gila ștăler
și mo întriebat că inge mi nievasta.
Și căne lam spus că am rămas or-
fan ge le o zis argentu că aluș
trebe să plăcesc și io porțile. Noa
amu iaca. Amu trebe să plăcești și
dacă nu lești însurat și plăcești și
dacă lești însurat. Când nu lești
însurat plăcești la ștăler, când lești
însurat plăcești pântru mulere la
ducean săși cumpere rocii și la po-
cică săși cumpere mândrețe și să-
nădăce în obraji. Drept il și așela
că la sace nus pre muiși ge așela
carle trebe să plăcească porțile ge
aiasta că dără acio tăt fș'oru să
însoard când il vine vremea că il
nu sor blăstămit ca domnișorul
g'la oraș carle vreu să fe tăt dom-
nișori și când lio ești păr alb pă
după ureci. Numa tăt nul cu g'rep-
tace ca numa bărbași să plăcească
porțile ge asta. Trebe so plăcească
și mulerile mat alies aș'elca și tră-
teșe la oraș că și pântra aș'elca is
mulce carle nu vreu să să mărice.
Da iară mă întorc și zic că poace
că sar mărita săraș'le numa no fi
șinle lle lua. Apu dacă ar fi să
plăcească și mulerile porțile io aș
zile să fie pusă la plată tăce doam-
nile și păorișale carle nu vreu să
aibă prunși că doamne mulce is ge
aș'elca. Că zic lele că gi cît să aibă
prunși că trebe să aibă grija gi li
Apu ze că nu mai poți leși în ca-
păt niși cu lele că g'șe amar or
fost făcuțe și mulerile aș'elce dacă
nu să facă prunși și să aibă grija
ge li și săl crească și să facă ge
mîncarle la bărbași. Numo lele nu
că vreu și lele să facă alce treburi
și nu aș'elca pîntru carle lio lăsat
Dumnezeu.

Iacădără că so dus o firă și lar-
na și amu vine primăvara. Gea-
bund sama că or și înșteput să vind
la noi la oraș tăce mândrile după
sace săși cumpere ce le trebe amu
pă Pașci, când sor dușe și lele la
jloc după atăta dărăb ge post.

Apu amu vă scriu o firă mai pu-
șin că dără și noi nis în post ca
tăși rumâni. E că b'nie cămădusă
amince să vă spun că la Buceni
fișcalășu aș'elca hangoș o înșteput o
modle noauă ge post. Ișie că Mer-
curia și Vinterea când il oprit să
să minșle carle lel punda să baje
în păsulă ca so ungă o firă căce
on dărăb gi șoancă ge scaun adu-
să anume gila club Apu faină trā-
bă și faină post. Numa nar fi b'nie
să să înveșă g'la lel și alși că nar
mal rămânie scaunle la club și la
șleklalce birturi din sat.

Noa numa niși voi să nu vă luaț
după lel numa să fașleși b'nie să
vă fașleși socoata și să nie trāmi-
ceși că răfăpiș abolimentu că amu
lară trebe să fșp acūș cușma gin
cap ș' trebe săm cumpăr clop ge
bucace, că acūș vin lară căldurle
și numa șe înștepe săm florbd cre-
riu.

Al voștru
IUÂN NOJIȚA

Nădlac

— Există în bujagul românesc un loc nou de adunare a tinerilor, unde se petrec lucruri minunate. Gură satului spune că acolo a luat ființă o societate cu firma: „Până-l lumea”, având ca președinte o femeie.

— Una dintre direcțiile școlii noastre, de un timp este condusă de o doamnă, pentru care merită toată lauda, dar se pune întrebarea, ce păzește dl director titular?

— Niște doamne emancipate din elita comunei noastre, bucuroase că au putut sfârși după miezul nopții, partidele de rummy, la despărțire se salută cu: „Ț. C.”. Acelor doamne care se respectă cu așa salut, a cărui sens este cunoscut, se cere a-l aplica și în practică, sigur fiind că le va trece pofta de a se mai saluta în felul amintit.

— *Discuții între două domnișoare* — Servus dragă! Servus! doctorul tău ce mai face?

— Aseară a fost pe la noi.

— Dar, doctorul tău ce mai face?

— Bine.

... Zi, v'oi ... doctoricit?

— Intr-o dimineață Tatica merge la Arad, autobusul fixat de lume, numai lângă „Tatica” este un loc liber. Vine un român,

— (i) liber?

— Nu, este ocupat!

— Vine un slovac, (i) liber?

— Nu! și așa încă vre'o doi sau trei. În sfârșit vine o toloicușă destul de chipeșă,

— Neksa paci, nanickal (potim ocupați loc).

Oare Mamica știe de toate astea?

Păuliș

— „Pătru” se pregătește de zor să plece la Sinaia, spre ași calma amintirile născute și făcute la masa cu 37 numere (0 36).

... Cum plecarea e fixată pe data de 1 Aprilie, ne e teamă că toată povestea e o .. cacialma...

... Dintre acele clasice cacialmale pe care obișnuiește directorul general al căilor ferate române din loc, — să le tragă, din când în când, partenerilor săi!

... Până la urmă, să nu înghiță domnia-sa, o cacialma de calibrul lui „Dicke Bertel”.

— S. A. „Farba” își continuă de zor activitatea, cu prolongenți ce trec de miezul nopții.

... Decât că „foițele” — capital cari sunt în ..rulment, fiind prea uzate, unii membrii, amenință cu estrea din indiviziune.

Băița

Foaie verde din Toplița, mare zarvă în Băița. Foaie verde și o lă, rare fete ca'n Băița. De vrei să le cercetați bine seamă să băgați. N'ai să zici că nu s frumoase dar sunt și pretențioase. Da-țimi voie să vă spun că ele mă cred nebun. Căci le fac reclamă mare să se mărite fiecare. Foaie verde măi Oniță la noi în sat, în Băița doar trei fete sînt istețe și să țin tare mărețe. Mare gură fac prin târg ca să vină iar la rând...

Compliment sui generis

Un dom oprește un trecător pe stradă și-i spune:

— Aș vrea să vă prezint nevastă mea.

— De ce?

— Ca să-l dovedesc că se înșeală când zice că s'a măritat cu cel mai slut om din România!...

Taboul urmează de la sine.

O răpire c'am povești...

— Nostimul caz din Gurabarza —

Localitatea noastră — atât de liniștită ultimul timp — a fost, zilele trecute, — împreună cu locuitorii ei — martoră la o răpire, care prin felul cum au evoluat evenimentele, iese din comun.

Natural, nu vrem ca în cadrul acestui mic articol să injurăm pe unii, sau să laudăm pe alții. Intotdeauna am ținut să fim obiectivi — deci de ce să ne desmintim chiar acum...

Vom înregistra — în ordine cronologică — faptele așa cum s'au petrecut, lăsând comentariile pentru alții.

Cazul de mai jos — fiindcă este destul de nostim — merită deci puțină atenție din partea noastră.

Să începem povestea...

O pereche căsătorită, din Gurabarza își trăia liniștită viața conjugală de mai mulți ani...

Intr-o zi apare un „Don-Juan” de meserie și începe... pipăirea terenului — în speranța unei cuceriri...

Femeia — care, ori cât ar fi apărată, tot femeie rămâne! — n'a rămas tocmai indiferentă la... ochiadele și — mai târziu — propunerile... vânătorului de fuste.

Au urmat cunoștințele, apoi vizitele „craului” la locuința celei în chestie.

Mă rog, nu anticipăm nimic asupra acestor vizite... Nu ne amestecăm...

Ei, dar pacostea nu vine singură pe capul omului...

Odată cu anunțarea unui impozit pe burlaci, al nostru „Cassanova”, pentru a nu intra în categoria celor

impozabili s'a hotărât să... fure nevasta amicului său.

Zis și făcut. Adecă „făcut” numai pe jumătate, pentru că bărbatul prințând de veste, le-a cam „deranjat” aventura...

Așfel, după ce s'a aflat că soția a plecat cu autobuzul spre Deva — craiul rămânând la Brad, urmând să plece cu autobuzul următor în aceeași direcție, unde era așteptat — soțul a luat o mașină și s'a pus în urmărirea soției — dornică de senzații tari...

Pe drum, ajungând autobuzul C. F. R. în care se afla cucoana — și după ce l-a oprit, a făcut... somațiile legale — fără rezultat însă!

Furios — și pe drept cuvânt! — soțul văzând că rugămintile sunt zadarnice a procedat la... desechiparea celei ce i-a fost soție crndincioasă.

La un moment dat călătorii au observat că „dumneaei” era desbrăcată până la piele de soț, sub pretext că „el i-a cumpărat hainele, deci are dreptul să i le ia!”

După aceea, mai de silă, mai de voie bună, cucoana a fost adusă cu mașina la Brad, de unde apoi a plecat la Gurabarza.

Mai multe nu știm, deci nu scriem...

Nu putem însă termina aceste rânduri fără a face o constatare ce se desprinde din acest caz: Nici nu s'a pus în vigoare legea pentru perceperea unui impozit asupra burlacilor, că aceștia au început — de desorientați ce sunt acum — (să-și piardă și bunătatea de cap ce au avut-o...

Zăbalț

— De când a scăpat „coconul” de armată, a început să nmblescă înșurătoare. A mai încercat să trăiască în concubinaj cu un burlac, dar n'a mers, căci aceluși puneă bețe'n roate. Acum mincă, a plecat iar la înșurătoare. A luat-o la deal și a nimerit la a divorțel de burlac și s'a așerios.

Toate bune, dar mă întreb o să mai cumpere de acum pe „rumânele”, cărpe și călătră la vestele din Zăbalț?

Brad

— Avem noi ce-avem cu cucoane, că ne injură și ne nință nu ne sinchisim, însă am să știm de ce și acum în postulul — mănâncă de dulce adecă mănâncă tot carne de Știu ele ce vrem să zicem cu... — Și la noi — de ce numai Bato de criș? — s'au dat comate. Nu le-am publicat, deoc erau laconice, însă cele de mai deșl mlizerabil redactate, le publicăm.

Așfel, „Asociația duduelor” din Brad — centrala de cu ocazia ultimelor concenș a înregistrat o cucerire de teren, a fost curățit de min. Reza — după cum afirmă comuna se va vedea la Crăciun.

Al doilea comunicat a fost de un grup răsleț de burlaci se protestează contra... laclioș a fi impuși la impozite, deoc activitatea lor în domeniul pășc... terenul cucerit este cât se de remarcabilă Unii și-au comitatul poz șia în .. brațele unor coane căsătorite. De ce de ar le o .. distrugă...

Beregsău

Un director, nu știu sigur de director, dar cred că acela la fabrica de „lărbuit” cloș Berindei, și-a ales o nouă me și anume: Comerciant de lemne și tare bine-l merge. Frunză verde rozachie Rău își merge'n prăvălie. Că de când te-ai apucat Nici o „lărbușă” n'ai dat.

Pricina

— Stau și mă întreb, de ce s'a reinsurat cu sora nepetei lui... — E simplu de tot: sărmanul vrut să nu mai aibă nevoie să sru nuiască cu o nouă soacră!

Savantul

— Conașule, spuse servitorul savantul bine distrat, conșta a mur... — O! răspunse ei Și vestea...

Poșta redacției

Ramon și Romi — Chestia care mi-ați trimis „mutra” nu rezolvă la Arad așa că nu se face în termenul cerut: trebuie să misă la București. Urmează, să minică scrisoare.

Gurabarza — Ne pare rău, vom corespondent pentru localitate dvs. Dealtfel veți primi într zile vizita lui.

Traian Russu-Șiriani — Am studiu înființarea unei edituri în Arad și am pus și problema mului d-tale în discuție. Reș definitiv îl voi avea în cur și și-l voi comunica. Până mai trimite ceva material în

Librăria ROMÂNEASCĂ

Prop. PETRU MILOȘ

s'a mutat

din Str. Brătianu

în

Bdul Regina Maria 18

pe Corso

Librăria Românească

are în depozit:

- **Ornate și obiecte bisericești**
- **Cărți școlare și literare,**
- **Cărți bisericești,**
- **Toate articolele de librărie și papetărie.**

Sub roată*)

Și v'au bătut... și v'au scuipat...
Străpunși ași fost prin piele!
Pe cap — bătându-și joc — v'au pus
Cunună de nuiele;

Ochi de năpârclă la Bălgrad.
Și limbi de otravă pline...
Cu sete așteptat-au
Să ți curgă stropi din vine.

N'ai șovăit — tu Horea — n'ai murmurat sub roată!
De fier ai fost. Și vrut-ai ca nobilimea toată,
Să crape de mânie, când te-or zdrobi sub roată!

La căpătâiul vostru, n'a ars o lumânare,
N'a plâns în hohot nimeni cum plâng la îngropare.
Ne am sugrumat durerea, în carne și în sânge!
Astăzi e slobod plânsul, dar nimeni nu mai plânge.

Traian Rusu Șirianu.

*) Din volumul în manuscris „Incrustări pe răbojul veacului.

Doina bărbaților

Verde abanos,
Intors lumea pe dos.
Că bărbații știu, parol.
Femeia i dracu gol,
Te paște, te pravale,
Mereu cere parale,
Și o îmbraci și Luni și Vineri,
Să ai prieteni tineri,
Și o scoți, și o duci de mână,
Opt ori pe săptămână.
De ți dă să ți zădă,
Că și-au făcut pomână.

Comitat lelea Marie,
Noră jurat la cununie,
De la prima înfătoșare:
Că femeia e datoare,
Căptă ca și o statuie,
Că să se supute:
Nu aibă toane multe;
Ce spune el s'asculte:
Că vrea el așa să steie,
De aceea e femeie!

Și, însă, ce folos,
Și n'ors lumea pe dos
Femeia, bat-o vina
Cocoș și noi găina!
Că ne persecută n' soartă
Mădragii ea îi poartă,
Că bărbatul, vrea nu vrea
Că numai ce vrea ea.

Și iei puțin pe strună,
Că bărbatu-i poamă bună.
Că acasă i cu bândăcuri.
Că e în craiăcuri.
Că vede, vrea să guste
Că fug ochii după fuste.
Că jură ne n'cețat
Că cel mai sfânt bărbat.

Și o soțioară castă
Că boabă de nevestă,
Că trupeșe, voinică,
Că frumoși și gură mică,
Că chip, de pus în ramă,
Că el, porc, mai are o damă.
Că blondplatin frumoasă,
Că nu i atât de grasă
Că scrie pe n'cețat
Că câte trei bilete.

Și vineașă, la bodogă
Că trântănește c'o colegă,
Că prânz e cu o puică
Că sanavici și o țuică.
Că masă, alt șurub:
Că vut treabă la club.
Că noaptea vrei nu vrei
Că acasă după trei.

Și i judecăm, ușor,
Că și părțile lor.

Niște porci, niște lighioane,
Se tot vâra n're cucoane
Crede, dacă-i stă cravata
Că pe toate le-a dat gata.
Că e Charles Boyer — model
Și mor toate după el.
Crede că e Marc-Antonia
Și are obraz de colofoni.
Chel gușat, borțos și-afon
Și un cap, ca de bostan.

Nici nu știe că-i stropit.
Că-i pasirămă de ch brit,
Sau e bute sau cazan
El se crede donjuan.
Uită c'are n' cap călduri
Și are 16 bătători.
Că-i năsos și bleg din fire
Și-i mai arde de iubire...
Face curte unei dame!
(Optzecișopt de kilograme)
Care când i-o da un ghionț
Iși dă sufletul acont,
Intră în pământ de viu
Și îl pierzi de mușteriu.

Ba îl vezi trecând în grabă
C'un buchet de flori în labă,
Zâmbăreț — insinuat
În postură de amant,
Se bălângăne ca țapul,
Spre femei și n'ntoarce capul,
Că și șoptești în gând mereu,
— Ptiu! bătă-l-ar Dumnezeu!

D'ăia zic, că... vorba ceia
E a dracului femeia.
Dar v'o spun dela obraz
Nici bărbatul nu-i mai breaz.
ION PRIBEAGU

Eternii scoțieni

Un scoțian mergea călare dela
un sat la altul, așezat pe cal cu
fața spre coadă.

— „Dar ce te-a apucat, cre-
știne?” se cruci un sătean care se
întâlni cu dânsul. „Se vede că nu
prea-ți sunt doagele la locul lor.”

— „Ba da, răspunse scoțianul.
„Dar pungașul de cal mi-a înghîțit
azi dimineață un ban, și pândesc
acum când l'o da afară.”

Ce-i un șef?

— „Ascultă tăticule, ce va să
zică un șef?”

— Un șef, dragă fiule, e un om
care vine punctual la birou când
eu întârzii și care vine târziu când
eu sunt punctua!

Colțul meu

de Mioara Crudu.

Alături de impunerea celibatarilor,
s'a pus în discuție — de către bărbați,
evident — și aceea a impunerii celiba-
tarilor. Căci — s'a spus — dacă sunt
bărbați cari preferă viața de unul sin-
gur, — pentru a o gusta mai din plin
(?) — apoi sunt și femei cari trăesc
singure. E adevărat că sunt, dar toate
ar vrea să se mărite, căci nu este fe-
meie care să facă din celibat o profes-
siune ca bărbații. Dar dacă totuși sunt
și femei care se țin departe de căsătoria,
ele o fac din motive bine determi-
nate sau pentru că în tinerețe au...

ales prea mult. Sunt apoi văduvele prin
deces sau prin divorț, cărora iarăși
le place să trăiască singure, din con-
siderente asemănătoare celor invocate de
bărbați.

Așa fiind situația și cum femeile
pretind drepturi egale cu ale bărbaților,
ar fi logic și drept, ca și celibatatele
să fie obligate la plata aceluiaș im-
pozit... Poate, în felul acesta, se vor
mai evapora aerele de mândrie și în-
gâmfarea, din capul multor fete, de
cari băieții nu îndrăznesc să se apro-
pie...

Epigrame & Răutăși

Pentru Theodora Smântână,
M. Gusti și I. Valențir.

În vârf de spadă, elegant,
Am să v'arunc hilar în stradă
C'ași îndrăsnit, în clu pedant.
Să mă'njurați cu toți grămadă:

Pentru Theodora Smântână,
care mi-a dat sfaturi

De ești dulce și drăguță
Vrei să fii a mea drăguță?
— Că scris este'n, cronică încă,
...Brânza-i bună cu... smântână.

Lui M. Gusti ce mi-a făcut
o epigramă și-i nelămurit
asupra brânzei;

Vroind să mi facă o epigramă
Gusti meditănd asudă
Și pe frunte-i se prelinge
Produsul creierului: urdă.

Lui I. Valențir, care după
ce mi face un epitaf comite
sacrilegiul de-a mă desgroza
și mă face cătană prost...
deși eu sunt cap. t. r.

Nu pot să fii deloc estel
Cu amicul Iancu Valențir
Ar merita un epitaf
Cu o rezonanță grea în... ir.

E. Ilie Brândză.

Epitaf pe mormântul unei
femei... cinstite.

Se odihnește în tăcere
Sub lespedei acestei bolși
Femeia castă și frumoasă
...pe care a iubit o toții

Unul ngârcit, proaspăt ineu-
rat cu o femeie mică la
făptură.]

Fiind prea mică de statură
S'a străduit să-i sugereze
Să crească iute'n diametru
...să compenseze.

C. F. R. ului cu prilejul
unor grave accidente.

„Cale” atât de minunată
Nu găsești oricât să dai:
Cum ai pus în tren piciorul
Te-a și transportat... în rai!

Unui însurățel concentrat

S'a dus voios la miliție
Simțindu-se prea onorat.
Iar soața lui, tot pentru țară,
Cu patru s'a... sacrificat.

D-rei M. Crudu care redac-
tează în revista „Bravo” o
coloană intitulată „Colțul
meu”.

Citit-te-am din întâmplare...

Sunt lămurit și deci susțin:
La „colț” punându-te pe tine
Te-au pedepsit... dar prea puțin.

Echipa „Crișana-C. F. R.” a
fost bătută de „Astra” cu
2:1 (ziarele)

Deși sosită cu rapidul
Crișana foarte s'a ncurcat
Și fiindcă n'au fost buni „acarii”
... a deraiat.

Di Virgil Madgearu și a
„stabilit” domiciliul la mă-
năstirea „Bistrița”.

Când fuse mare vistiernic
Pe cetățeni i-a chinuit
Păcatul să și-l ispășească
Acum... s'a călugărit.

Gore

Lui I. Valențir, — între Brând-
za și Valențir e un crâncea
duel epigramatic —

Am văzut — și n'am ce face —
Cumcă „brânza” nu ți prea place;
Poate tocmai fiindcă are
Ce ți lipsește fie: sare.

p. c.

Unui orator care la o cen-
terință a spus că a muncit
subiectul ca un cal.

Ar muncit ca și un cal,
Dar fu lucrul înzadar,
Căci atât s'ar fi făcut
Și c'o muncă de măgar.

Gh. Văgă

Unui tipograf, zis Berțigovici

Vruseși și tu să faci pe seful
Punându-ne să umplem spaltul
Iar când făcărăm corectura
Înmărmuriși... căsarăm gura.

Coleg

Răspuns prompt

— „Ascultă Gogule, ce înseamnă
părul asta negru pe halna ta?”
— „Asta înseamnă, dragi mea,
că nu mi-ai mai perlat halna de
când ai devenit blondă.”

Soluție

Nae: — „Dacă ai pe nopțieră
două ceasuri deșteptătoare?”

Mitică: — „Eh, pe unu îl pun
să sună la șase iar pe celălalt îl
șranjez pentru ca să mă deștepte
la șapte, așa că în felul ăsta când
sună primul, mă trezesc și-l pun
pedica celălalt al doilea ca să pot
dormi mai bine!”

Scrisoare deschisă dumneai Mioara Crudu

— Răspuns la anchetă —

Stimată dudule,
Intrebuintez acest substantiv: *dudule*, deoarece mi-e teamă să nu comit o stângăcie: aceea de ați spune domnișoară, când de fapt ai fi doamnă, sau să-ți spun doamnă, când de drept ai fi numai domnișoară.

Și într'un caz și în altul ai avea motive temelnice de regret. Dacă ai fi doamnă ai regreta, poate, că nu ți-ai păstrat libertatea, iar dacă ai fi domnișoară ai regreta că nu te-ai măritat încă.

Noi te-am fi dorit... doamnă.
Spre a nu da loc la suspiciuni ne vom explica.

Ai atacat o problemă de veșnică și acută actualitate: *căsătoria*.

În această materie — deși în genere suntem adepții lui Corneille — credem în înțelepciunea strămoșestel zicale: „primum vivere deinde philosophari”.

Dacă ai fi trecut prin această încercare, dacă te-ai fi călit la focul sacrin al instituției veghiată de zeii domestici, cuvântul dumitale ar fi avut mai multă greutate și cu siguranță mai multă ascultare.

Totuși, ancheta este pornită și discuția deschisă.

Căsătoria — consfințirea legală a raporturilor sexuale, cum o definește un mare scriitor — este o problemă subtilă care nu își poate găsi desiegarea în coloanele unui ziar. Cel mult se pot culege aspecte fugare, creionări, căci pentru a o discuta în toate aspectele ei ar fi nevoite de câteva mii de pagini.

Până în prezent nu avem un manual al perfectel căsnicii și probabil nici viitorul apropiat nu ne va rezerva această fericire.

Dar chiar dacă s'ar încumeta vreunul dintre semenii noștri să alcătuiască o astfel de năstrușnicie, ea nu va fi de niciun folos.

A fi soț ideal nu se poate învăța pe dinafară, după cum a fi profesor bun nu depinde de cantitatea textelor de pedagogie, logică și psihologie ce au fost rememorate în decursul anilor.

Căsătoria este o problemă pe cât de complicată, tot pe atât de subtilă. Pentru a face afirmațiuni asupra ei nu te poți folosi nici de definițiuni și nici de date statistice.

Elementele care fac să dăinuască sau să se năruie o căsnicie sunt de fiecare dată altele și altele.

Inscrierile oficiale nu fac decât să constate încheierea sau desfacerea unui contract civil și nimic mai mult. Motivul, motivul adevărat, rămâne întotdeauna ascuns, departe de curiozitatea bolnăvicioasă a celor dornici de senzațional.

De altfel concepția modernilor despre căsătorie este cât se poate de simplistă. Ei desconsideră total aportul sufletesc care în mod normal ar trebui să-i stea la bază.

Se șine seamă numai de avantajele materiale pe care le oferă încheierea unui contract matrimonial care în acest caz la aspectul unui contract pur comercial.

Lumea actuală nu mai are răbdarea celorla din trecut. Ritmul trepidant, celeritatea excesivă a vieții condusă de un instinct de conservare hipertrofiat, nu permit găsirea echilibrului și mulțumirii sufletești în calmul și curățenia unei adevărate căsnici.

Cine s'ar mai încumeta astăzi să spună ca marele publicist francez *De Taqueville* că „fericirea căsnică este sigura fabrică de preț” sau ca *Plutarh* care vedea în căsătorie „actul cel mai de seamă din viața omului”?

Cine se mai gândește acum la dănuirea unei căsnicii pentru toată viața? Nimeni — sau aproape nimeni. Căsătoria a ajuns un simplu provizorat, un divertisment ceva mai consistent în banalul vieții cotidiene.

Nerăbdarea de a avea totul dela început, de a-și permite orice extravagante, numai de dragul de a impresiona, tendința tot mai accentuată de a trăi numai pentru „public” ca și cum ar fi un actor care uită de sine, de necazurile sale, de bucuriile sale, și m'imează bucuria sau durerea pentru a fi pe placul celorla care pentru câteva ore se amuză pe socoteala strădăniel sale — sunt cei mai înverșunați inamici ai dăuirii unui cămin.

Dacă tinerii ce se hotărăsc să facă acest pas ar fi călăuziți de proverbul persan: „răbdarea este un copac a cărui rădăcină e amară, dar ale cărui fructe sunt foarte dulci” cu siguranță că într'o clipită aerul viciat s'ar purifica.

Atunci contractul acesta civil care se numește căsătorie și ar pierde aspectul său mercant și ar deveni cu adevărat o taină a sufletului, o taină religioasă?

Crezi dă, stimată dudule, că avem noi dreptul să scotocim cu mâini nedebace spre a scoate la suprafață fapte care nu ne privesc și necazuri care nu ne ating?

Cazona

Strânși într'o odaie cu bănci pe lângă zid, mai mulți recruți fac „școala soldatului” sub conducerea unui sergent instructor.

— Ascultă mă Deșcă Vasile, — s'adresează sergentul unui soldat — ce faci tu dacă ai întâlni pe stradă pe domnul colonel?

— Il salut.

— Bine. Puțin în urmă hop trece și domnul căpitan. Ce faci?

— Il salut și pe el.

— Foarte bine! Și ca la un sfert de ceas după ce a trecut domnul căpitan, mă întâlnești pe mine. Ce faci?

— Fac cinste c'o juică, răspunde soldatul clipind șiret.

Câți copii ai?

În timpul manevrelor, un căpitan, într'un moment de bună dispoziție, întreabă pe unul din soldații săi:

— Câți copii ai?

— Eu? Am un copil!

— Numai unul? se miră căpitanul.

Un băiat așa de voinic ca tine ar fi trebuit să aibe cel puțin patru copii!..

Dar de când ești căsătorit?

— De o lună, d-le căpitan, răspunde soldatul.

Moda de primăveră

Pălărie mină-magnetică din catifea gris perle.

Tocă Maginot. Rochie din voal cu armament imprimat. Poșetă mascată de gaze!

Pălărie tank, din mătase maron pentru camuflaj.

În tempul căsniciei — căci asta ar trebui să fie o căsnicie — nu este îngăduit să pătrundem decât cu multă precauțiune și smerenie.

Fiecare om își are necazurile lui pe care noi avem cel mult bunăvoința de a le asculta, dar nicidecum nu ne străduim să le pricepem și mai ales nu ne obosem să le alambicăm prin sufletul nostru.

Nenorocirile altora sunt motive de *five o'clock* de discuții aprinse, de controverse. Dar nu fiindcă s'ar intenționa ajutorarea celor căzuți în necaz, ci fiindcă fiecare din noi are de susținut un punct de vedere cu totul deosebit, o teorie de-a-dreptul paradoxală sau are de plasat o o glumă ce stă în foarte proastă relațiuni cu bunu simț.

Aș putea afirma că actuala stare de lucruri este datorită în bună parte civilizației careia i se ridică osanale de toți și de pretutindeni, civilizării care se spune că ne-a scos din primitivism, dar care nu a făcut altceva decât să ne înmulțească nevoile și să deslanțue — pentru satisfacerea acestor nevoi o lupă pe viață și pe moarte între oameni, — civilizării care ne menține în același primitivism al simțurilor cu singura deosebire că ne-a îmbrăcat în straie făcute la crotor.

Prin urmare, stimată dudule, primum vivere, deinde philosophari..

Și atunci că nu vei mai vorbi cu ușurință despre această instituție pe care jurii o definesc ca un contract civil, iar noi am dorit-o mai mult taină religioasă.

Răzor.

Om curios

La o serată, Mitică trece pe lângă urăta și bătrâna domnișoara Ly'y și se oprește două secunde ca s'o întrebe: Dansați dădă?

— O, sigur că dă, domnule Mitică..

— Dar cu cine? Tare aș vrea și eu să văd mutra dobitoicului ăluia adăugă Mitică.

Secretul bine păstrat

— Ce vrăstă o fi avâna d na Ionescu?

— Nu știu. N'o știe nimeni.

— Și se se spune că femeile nu pot păstra un secret!..

Vocea femeilor

— Femeile au obiceiul să coboare glasul când cer ceva.

— Da și am observat că ridică vocea, de îndată ce n'au obținut ce au vrut.

Logică

Văduva unui general cutreera toate reuniunile în scopul de a se căpătuși.

La o serată întâlni din întâmplare pe căpitanul F.

— Mă mir îi spuse ea, că un tânăr atât de bine și de elegant ca d ta nu te-ai gândit serios la căsătorie.

— Din contră m'am gândit... probă că nu m'am căsătorit până acum.

Într'un magazin

Dșoara: În magazinul dv. se găsește tot ce trebuie pentru mirese?

Vănzătorul: Da, d-ră. Ce-ați dori?

D ra: Zestre.

Diferite culme

Culmea unui dentist: să scoată dinții unui soare cu dinți.

Culmea unui grădinar: să culce florile de stil.

Culmea unui măcelar: să taie patru pofta de mâncare.

Culmea unui fructar: să vândă mărul lui Adam.

Culmea unui coșar: să curețe șul pieptului.

Culmea unui pielar: să vândă piei de cloșcă.

Culmea unui boiangiu: să scoată pată din trecutul unei fete.

Culmea unui tocilar: să asabie lui Damocles.

Culmea unui turfist: să poarte pe cai verzi pe pereți.

Culmea unui bancher: să pidez exclusiv banii săi, nu ai clienților.

Culmea unui gropar: să-și proprie-i groapă.

La Tribunal

În fața judeului e adus un inculpat care comisese nuștiu ce nelegiuire. Cu vocea ceveră și mustățile scurte, judele spuse acuzatului:

Cum! cutezi să juri fals pe tatălui d-tale?!

— Asta n'are nici un fel de importanță, dom'le jude!

— Dece?

— Fiindcă m'am născut din necunoscut!..

N'are păr..

Am un elev. — Îmi povestise zilele trecute un prieten, profesor de limbă română — pe cât de inteligent pe atât de neglijent.

Într'o zi vine la școală cu o valvo!

— Dece nu te-ai pipțânat teescul? îi întreb eu cu blândețe.

— N'am pieptene, dom'le profesor.

— Puteai să-ți iei pe-al tău.

— Tatăl meu n'are păr.

La Hotel

Directorul. — Sper că vă mulțumiți în hotelul nostru.

Cliantul. — Nu prea.

Directorul. — Dece?

Cliantul. — Camera putea să fie mai mare, prețul mai mic, mai bătrân și servitoarea mai nără.

Mica publicitate

Vizitați Salonul de frizerie **FAN CÂMPEAN**, din Piața No. 3. Serviciu prompt și plăcut.

MAȘINI DE SCRIS de toate tipurile de imprimat, la **M. SZEGED**, strada Brătianu 7. Tel. 11-44. Serviciu special de reparațiuni pentru mașini de scris, mașini de calcul, tocuri rezervoare. Depozit de accesorii pentru mașinile de scris.

Domnii abonați din afară pe unde nu pot ajunge încă noștri sunt rugați, pe această cale, să se pună la curent, trimițându-ne abonamentul prin poșta.

Faceți-vă datoria armată și câtră

Subscriind

Bonuri de înzestrare